

Spotkanie inauguracyjne Europejskiej Platformy Technologicznej Industrial Safety (Bezpieczeństwo w Przemysle)

Gdańsk, 30 czerwca 2005 r.

W dniu 30 czerwca 2005 roku w Gdańsku na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego odbyło się spotkanie oficjalnie inaugurujące działalność Europejskiej Platformy Technologicznej „Bezpieczeństwo w Przemysle” (*European Technology Platform on Industrial Safety*). Współorganizatorem spotkania ze strony polskiej był Centralny Instytut Ochrony Pracy (CIOP-PIB). Wzięło w nim udział ponad 110 przedstawicieli świata nauki, przemysłu oraz organizacji społecznych i rządowych, a w tym przede wszystkim: prof. Michał Kleiber - Minister Nauki i Informatyzacji, Georgios Katalagarianakis - przedstawiciel Dyrektoriatu Generalnego KE ds. Badań Naukowych Komisji Europejskiej, Achim Boenke - przedstawiciel Dyrektoriatu Generalnego KE ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu, Richard Gowland - dyrektor Europejskiego Centrum Bezpieczeństwa Procesowego (pełniący obecnie funkcję przewodniczącego ETP Industrial Safety), Olivier Salvi - reprezentujący francuskie centrum badawcze INERIS i odpowiedzialny za koordynację prac organizacyjnych Platformy oraz Stefano Boy - przedstawiciel Europejskiej Federacji Związków Zawodowych. 22-ch uczestników reprezentowało przedsiębiorstwa przemysłowe, a 84 instytucje naukowe z 23 krajów Unii Europejskiej, w tym 49-u uczestników reprezentowało instytucje należące do Polskiej Platformy Technologicznej *Bezpieczeństwo Pracy w Przemysle*.

Rozpoczynając spotkanie Minister Nauki i Informatyzacji prof. Michał Kleiber podkreślił w swoim wystąpieniu, że najważniejszym obecnie wyzwaniem dla nauki polskiej, jak również całego polskiego sektora B+R jest wykorzystanie szans jakie przyniesie udział w 7-ym Programie Ramowym Badań Naukowych i Rozwoju Technologicznego Unii Europejskiej. Jednym z najważniejszych instrumentów tego Programu będą Europejskie Platformy Technologiczne - duże i długoterminowe inicjatywy naukowe zorientowane na przemysł, których celem jest określenie priorytetów naukowo-badawczych oraz opracowanie i realizacja długoterminowych programów badań w dziedzinach strategicznych dla rozwoju Unii Europejskiej. Europejskie Platformy Technologiczne grupują różne strony zainteresowane rozwojem nowoczesnych technologii w Europie, w tym przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, jednostki naukowe i akademickie, administrację państwową, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, a także organizacje reprezentujące interesy społeczeństwa, pracowników, konsumentów itd.

Powstanie Europejskiej Platformy Technologicznej *Industrial Safety* ma ogromne znaczenie dla rozwoju zaawansowanych badań naukowych w skali europejskiej ukierunkowanych na prewencję wypadków przy pracy, chorób zawodowych oraz poważnych awarii przemysłowych. Wypadki i zdarzenia potencjalnie wypadkowe każdorazowo zakłócają proces produkcji przemysłowej, zarówno bezpośrednio - poprzez potrzebę prowadzenia bieżącej działalności zapobiegawczej i korygującej, jak i pośrednio - poprzez konieczność stosowania środków ochronnych ograniczających często tempo produkcji lub zakres działalności gospodarczej. Jednocześnie postęp technologiczny i zastosowanie nowych rozwiązań technicznych i organizacyjnych wymaga rozpoznania nowych zagrożeń o często złożonej i nieznanej jeszcze charakterystyce.

Wypadki przy pracy i choroby zawodowe powodują również znaczące straty ekonomiczne dla społeczeństwa z tytułu wypłacanych odszkodowań i rent. Szacuje się, iż łączne bezpośrednie i pośrednie koszty wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynoszą w Polsce ok. 2,5 % Produktu Krajowego Brutto. Podobnie wysokie straty społeczne i ekonomiczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych odnotowuje się w innych krajach Unii Europejskiej. Informacje publikowane przez Europejską Agencję ds. Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy świadczą, że bezpośrednie koszty wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynoszą w krajach rozwiniętych ok. 1% PKB, natomiast całkowite ich koszty (pośrednie i bezpośrednie) szacuje się na ok. 3% PKB.

Celem ETP *Industrial Safety* jest zrealizowanie wspólnie opracowanej wizji, dzięki której bezpieczeństwo w przemyśle europejskim ulegnie znaczącej poprawie. Zakłada się, że do 2020 r. nastąpi zmniejszenie o ok. 25% liczby rejestrowanych wypadków przy pracy, zdarzeń potencjalnie wypadkowych oraz wypadków powodujących straty w produkcji. Rozwijana będzie kultura eliminowania potencjalnych zagrożeń, w ramach której bezpieczeństwo traktowane będzie jako priorytet w nowych rozwiązaniach, zarówno podczas ich projektowania, jak i obsługi, działań operacyjnych i zarządzania na wszystkich poziomach w przedsiębiorstwie. Ponadto przewiduje się, że w głównych sektorach przemysłu do roku 2020 zostaną wdrożone programy mające na celu redukcję wypadków o co najmniej 5% rocznie. Tym samym w zasadniczy sposób wzmoczone zostaną działania przyczyniające się do zrównoważonego wzrostu rozwoju różnych gałęzi przemysłu w Europie oraz do poprawy dobrobytu społecznego.

Działania ETP *Industrial Safety* są obecnie ukierunkowane na opracowanie Strategicznego Programu Badawczego w podziale na następujące obszary tematyczne:

- metody i technologie redukcji ryzyka i zapobiegania poważnym awariom przemysłowym;
- ocena ryzyka i zarządzanie ryzykiem zawodowym;
- czynniki ludzkie i organizacyjne w aspekcie bezpieczeństwa w przemyśle;

- nowe metody szkolenia i edukacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- pojawiające się nowe zagrożenia i zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa w przemyśle;
- bezpieczeństwo pracy w zakresie wdrażania i stosowania nanotechnologii.

Fakt, że działalność *ETP Industrial Safety* została oficjalnie zainicjowana w Gdańsku ma ogromne znaczenie dla roli Polski na arenie międzynarodowej w zakresie tej problematyki. Minister Michał Kleiber stwierdził, że Polska dzięki swojemu potencjałowi naukowemu jest postrzegana w Unii Europejskiej jako znaczący partner nie tylko w realizacji badań, ale także w stanowieniu przyszłych strategii. Dowodem na to jest między innymi zaangażowanie członków Polskiej Platformy Technologicznej Bezpieczeństwo Pracy w Przemysle (PPT BPP) w organizowanie i kształtowanie strategii Platformy Europejskiej. Przedstawiciele CIOP-PIB, będącego koordynatorem PPT BPP, działają aktywnie w grupie zarządzającej ETP Industrial Safety, a także koordynują opracowywanie Strategicznego Programu Badawczego w ramach grupy roboczej „Metody i technologie redukcji ryzyka zawodowego i zapobiegania poważnym awariom przemysłowym”.

Inicjatywa powstania ETP *Industrial Safety* znalazła zdecydowane poparcie Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, a także Dyrektoriatów Komisji Europejskiej ds. Badań Naukowych, Przemysłu i Przedsiębiorstw, Zatrudnienia, i Środowiska. Obecny na spotkaniu przedstawiciel Dyrektoriatu KE ds. Badań Naukowych - Georgios Katalagarianakis zwrócił uwagę na znaczenie edukacyjne tego przedsięwzięcia, jako że jednym ze sposobów na uzyskanie poprawy warunków pracy jest uczynienie z nich powszechnie uświadamianego sobie zadania. Takie zadanie wypełniać ma zarówno platforma europejska jak i jej odpowiedniki w poszczególnych krajach. Celem nadrzędnym jest, aby potrzeba poprawy warunków pracy i dbałości o nie dotarła nie tylko do wielkich koncernów, ale przede wszystkim do małych i średnich przedsiębiorstw, stanowiących większość w gospodarce. Georgos Katalagarianakis podkreślił, że wiedza jest kluczowym elementem wpływającym na rozwój i zapewnienie dobrobytu. Platformy technologiczne mają tu ważną rolę do spełnienia, ponieważ łączą w swoich szeregach najwybitniejszych przedstawicieli świata nauki i przemysłu, dając pewność zarówno jakości opracowanych rozwiązań, jak i stabilnej realizacji polityki w zakresie bezpieczeństwa pracy.

Więcej informacji na temat działalności Europejskiej Platformy Technologicznej *Industrial Safety* można uzyskać na stronie internetowej: <http://www.industrialsafety-tp.org>.

Natomiast informacje na temat Polskiej Platformy Technologicznej „Bezpieczeństwo Pracy w Przemysle” znajdują się na stronach internetowych CIOP-PIB pod adresem: www.ciop.pl/platformy.

Georgios Katalagarianakis – Komisja Europejska, Dyrektoriat ds. Badań Naukowych

Michał Kleiber – Minister Nauki i Informatyzacji

Richard Gowland – European Process Safety Centre, przewodniczący ETP Industrial Safety

Spotkanie przedstawicieli Komisji Europejskiej i Europejskiej Platformy *Industrial Safety* z prof. Michałem Kleiberem - Ministrem Nauki i Informatyzacji

Uczestnicy spotkania w audytorium Uniwersytetu Gdańskiego